

Prawo do zasiłku chorobowego i okres przysługiwania - z ubezpieczenia chorobowego

6 lipca
2023

Okres wyczekiwania

Prawo do zasiłku chorobowego nabywasz po upływie ustalonego okresu ubezpieczenia (okres wyczekiwania). Okres ten jest zróżnicowany w zależności od charakteru ubezpieczenia.

Jeśli podlegasz ubezpieczeniu chorobowemu:

1. obowiązkowo – prawo do zasiłku nabywasz po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego,
2. dobrowolnie – prawo do zasiłku nabywasz po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Do okresu Twojego ubezpieczenia zalicza się poprzednie okresy ubezpieczenia chorobowego, jeżeli przerwa w ubezpieczeniu nie przekracza 30 dni albo jest spowodowana urlopem wychowawczym, bezpłatnym lub odbywaniem czynnej służby wojskowej jako żołnierz niezawodowy.

Do Twojego okresu wyczekiwania zalicza się okres pobierania zasiłku macierzyńskiego, który przysługiwał w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego a także okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zasiłek chorobowy bez okresu wyczekiwania przysługuje Ci, jeśli jesteś:

- absolwentem szkoły lub uczelni lub osobą, która zakończyła kształcenie w szkole doktorskiej i zostałeś objęty ubezpieczeniem chorobowym lub przystąpiłeś do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania dyplomu ukończenia studiów wyższych (w przypadku kierunków lekarskich, lekarsko-dentystycznych i weterynarii – od daty złożenia ostatniego wymaganego planu studiów egzaminu, a w przypadku kierunku farmacji – od daty zaliczenia ostatniej przewidzianej w planie studiów praktyki) albo zakończenia kształcenia w szkole doktorskiej,
- ubezpieczony, a Twoja niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy,
- ubezpieczony obowiązkowo i masz co najmniej 10-letni okres obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego,
- posłem albo senatorem i przystąpiłeś do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od ukończenia kadencji,
- funkcjonariuszem Służby Celnej, który przyjął propozycję pracy i stał się pracownikiem w jednostce organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej.

Wynagrodzenie chorobowe

Jeśli jesteś pracownikiem, wykonujesz pracę nakładczą albo odbywasz służbę zastępczą, to za czas niezdolności do pracy, która trwa łącznie do 33 dni w ciągu roku kalendarzowego (a jeżeli ukończyłeś 50 rok życia – łącznie do 14 dni), przysługuje Ci prawo do wynagrodzenia na podstawie art. 92 Kodeksu pracy, wypłacanego przez pracodawcę z jego środków.

Jeśli ukończyłeś 50 rok życia, czternastodniowy okres wypłaty wynagrodzenia za czas choroby przysługuje Ci począwszy od następnego roku kalendarzowego po roku, w którym ukończyłeś ten wiek.

Okres 33 lub odpowiednio 14 dni niezdolności do pracy, za który zachowujesz prawo do wynagrodzenia chorobowego, ustala się sumując poszczególne okresy niezdolności do pracy w roku kalendarzowym, nawet jeżeli wystąpiły między nimi przerwy a także jeżeli w danym roku kalendarzowym byłeś zatrudniony u więcej niż jednego pracodawcy.

Zasiłek chorobowy finansowany ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przysługuje Ci od 34. lub odpowiednio od 15. dnia niezdolności do pracy w roku kalendarzowym.

Jeśli jesteś ubezpieczony z innego tytułu to zasiłek chorobowy przysługuje Ci od pierwszego dnia niezdolności do pracy, po spełnieniu ustawowych warunków.

Zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne a prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego

Jeśli prowadzisz pozarolniczą działalność lub współpracujesz z taką osobą, lub współpracujesz z osobą fizyczną, która prowadzi działalność gospodarczą i korzysta z ulgi na start w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń społecznych albo jesteś duchownym i sam opłacasz składki na własne ubezpieczenie, to otrzymasz świadczenie, o ile nie stwierdzimy na Twoim koncie zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne albo kwota Twojego zadłużenia nie będzie przekraczała 1% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Jeśli stwierdzimy, że nie opłaciłeś składek, a twoje zadłużenie jest wyższe niż 1% minimalnego wynagrodzenia za pracę, (określonego w odrębnych przepisach), to do czasu spłaty całości zadłużenia (stan zadłużenia ustala się na dzień powstania prawa do świadczenia), to świadczenie nie przysługuje Ci. Jeżeli spłacisz w całości zadłużenie w ciągu 6 miesięcy od dnia powstania prawa do świadczenia, to świadczenie to przysługuje Ci za cały okres.

Jeżeli nie spłacisz w całości zadłużenia w ciągu 6 miesięcy od dnia powstania prawa do świadczenia, prawo do świadczenia przedawni się. Jeśli zadłużenie spłacisz w całości po upływie 6 miesięcy, to prawo do świadczenia za dalszy okres będziesz miał dopiero od dnia spłaty całości zadłużenia.

Zasiłek chorobowy w czasie i po ustaniu ubezpieczenia chorobowego

Zasiłek chorobowy przysługuje Ci, jeśli stałeś się niezdolny do pracy w czasie ubezpieczenia chorobowego, również za okres nieprzerwanej niezdolności do pracy, która przypada po ustaniu ubezpieczenia.

Zasiłek chorobowy przysługuje Ci także, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego:

- nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego albo
- nie później niż w ciągu 3 miesięcy od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego - w razie choroby zakaźnej, której okres wylegania jest dłuższy niż 14 dni lub innej choroby, której objawy chorobowe ujawniają się po okresie dłuższym niż 14 dni od początku choroby (oznaczonej w zaświadczeniu lekarskim kodem literowym "E").

Okres zasiłkowy

Zasiłek chorobowy przysługuje Ci przez okres trwania niezdolności do pracy, nie dłużej niż przez okres:

1. 182 dni,
2. 270 dni - w przypadku, gdy niezdolność do pracy jest spowodowana gruźlicą lub przypada w trakcie ciąży.

Za okres niezdolności do pracy przypadający po ustaniu ubezpieczenia zasiłek chorobowy przysługuje nie dłużej niż przez 91 dni. Nie dotyczy to niezdolności do pracy powstałej wskutek poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów oraz niezdolności spowodowanej gruźlicą lub występującej w trakcie ciąży.

Niezdolność do pracy spowodowana gruźlicą jest oznaczana w zaświadczeniu lekarskim kodem „D”, a niezdolność do pracy przypadająca na okres ciąży - kodem „B”.

Do Twojego okresu zasiłkowego wlicza się okresy orzeczonej niezdolności do pracy, za które przysługuje Ci wynagrodzenie chorobowe i zasiłek chorobowy.

Do jednego okresu zasiłkowego (182 lub 270 dni) wlicza się niezależnie od przyczyny niezdolności do pracy:

- okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy,
- okresy poprzedniej niezdolności do pracy, jeżeli przerwa w tej niezdolności nie przekroczyła 60 dni.

Do okresu zasiłkowego nie wlicza się okresów niezdolności do pracy przypadających przed przerwą nie dłuższą niż 60 dni, jeżeli po przerwie niezdolność do pracy wystąpiła w trakcie ciąży.

Do Twojego okresu zasiłkowego wlicza się okresy orzeczonej niezdolności do pracy, za które wypłacono Ci wynagrodzenie chorobowe i zasiłek chorobowy jak i okresy, w których nie masz prawa do tych świadczeń, jeżeli:

- Twoja niezdolność do pracy spowodowana została w wyniku umyślnego przestępstwa lub wykroczenia, co zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu,
- Twoja niezdolność do pracy została spowodowana nadużyciem alkoholu (fakt ten jest stwierdzony przez lekarza kodem "C" w zaświadczeniu lekarskim lub w odpowiednim postępowaniu, np. mającym na celu ustalenie okoliczności wypadku),
- Twoje zaświadczenie lekarskie zostało sfalszowane,
- wykonywałeś w czasie zwolnienia lekarskiego pracę zarobkową albo wykorzystywałeś zwolnienie lekarskie od pracy niezgodnie z celem tego zwolnienia, co zostało stwierdzone w trakcie kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy przeprowadzanej przez płatnika

zasiłku.

Brak prawa do zasiłku:

Zasiłek nie przysługuje Ci za okres niezdolności do pracy:

- za który zachowujesz prawo do wynagrodzenia, na podstawie przepisów szczególnych,
- w którym przebywasz na urlopie bezpłatnym lub urlopie wychowawczym,
- w którym jesteś tymczasowo aresztowany lub odbywasz karę pozbawienia wolności (z wyjątkiem przypadków, w których prawo do zasiłku wynika z ubezpieczenia chorobowego osób, które wykonują odpłatnie pracę na podstawie skierowania do pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania),
- która przypada w czasie usprawiedliwionej nieobecności w pracy, za który nie zachowujesz prawa do wynagrodzenia, w okresie od dnia śmierci pracodawcy do dnia:

- wygaśnięcia umowy o pracę,

- pisemnego porozumienia o kontynuowaniu stosunku pracy na dotychczasowych zasadach do dnia ustanowienia zarządu sukcesyjnego albo wygaśnięcia uprawnienia do powołania zarządcy sukcesyjnego albo do dnia wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego,

- rozwiązania umowy o pracę na czas określony,

- która powstała w wyniku umyślnego przestępstwa lub wykroczenia, co stwierdza prawomocne orzeczenie sądu,
- za okres pierwszych pięciu dni, jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana nadużyciem alkoholu (fakt ten jest stwierdzony przez lekarza kodem "C" w zaświadczeniu lekarskim lub w odpowiednim postępowaniu, np. mającym na celu ustalenie okoliczności wypadku),
- objęty zwolnieniem lekarskim, które zostało sfałszowane,
- objęty zwolnieniem lekarskim, w czasie którego wykonywałeś pracę zarobkową lub wykorzystywałeś to zwolnienie niezgodnie z jego celem, co zostało stwierdzone podczas kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy przeprowadzonej przez płatnika zasiłku.

Lekarz orzecznik ZUS może skrócić okres Twojego zwolnienia lekarskiego poprzez określenie wcześniejszej daty ustania niezdolności do pracy. Wówczas za okres po tej dacie zwolnienie lekarskie traci ważność i nie dostaniesz zasiłku chorobowego.

Zasiłek nie przysługuje Ci od dnia następnego po wyznaczonym terminie badania przez lekarza orzecznika (lub terminie na dostarczenie przez Ciebie dokumentacji), jeśli:

- uniemożliwisz badanie lekarskie,
- nie dostarczysz na wezwanie posiadanych wyników badań w wyznaczonym terminie.

Nie otrzymasz zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia, gdy:

- masz prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy albo nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego,
- masz prawo do emerytury lub renty inwalidzkiej przysługującej z zaopatrzenia emerytalnego służb mundurowych,
- kontynuujesz lub podjąłeś działalność zarobkową, która daje Ci tytuł do objęcia ubezpieczeniem chorobowym albo masz prawo do świadczeń za okres choroby,
- masz prawo do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego,
- masz prawo do rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego,
- nie nabyłeś prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia, bo nie przepracowałeś wymaganego okresu wyczekiwania,
- Twoje ubezpieczenie ustało po wyczerpaniu pełnego okresu pobierania zasiłku chorobowego.